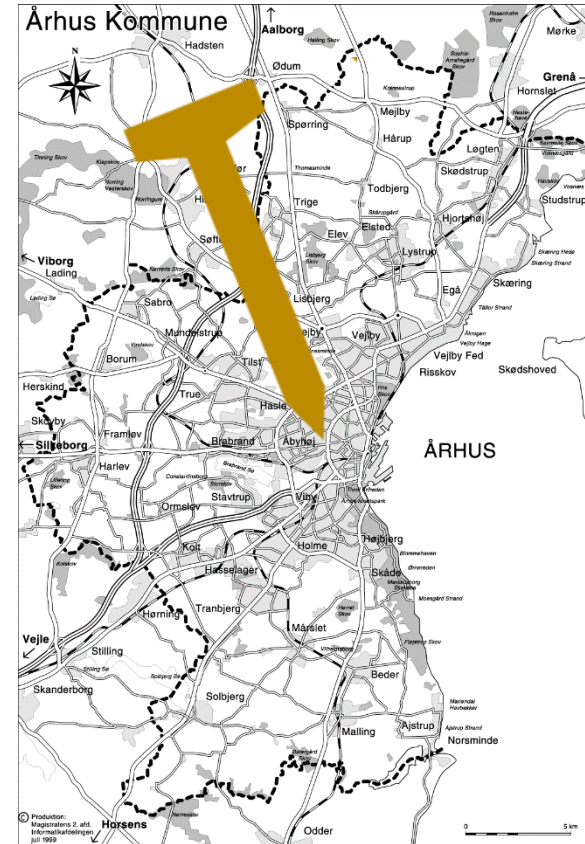

SØM i praksis

Ved Martin Bilberg

Kontorchef, Ressourcestyring
Socialforvaltningen

Aarhus Kommune

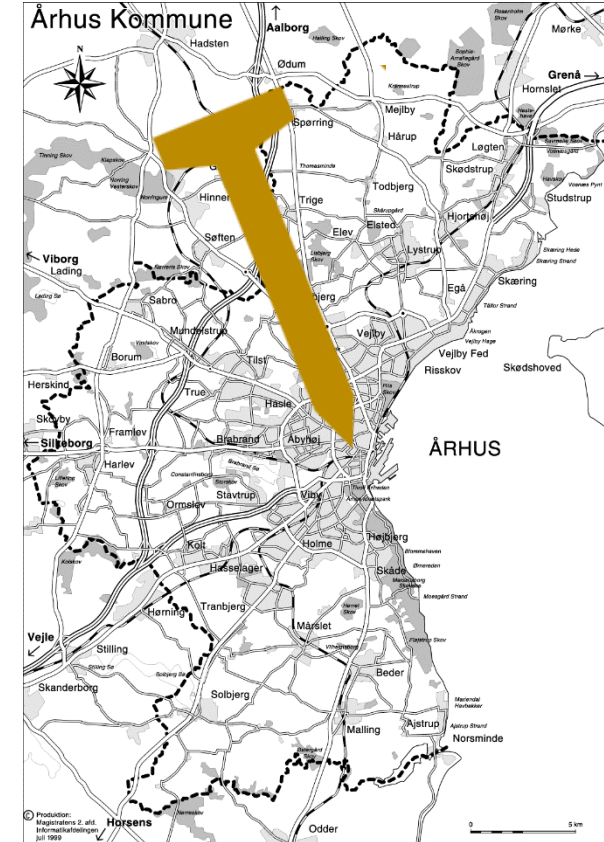
Fokus på sociale investeringsmodeller og Århus

skandia:
Livet lige nu

VIVELFÆRD
DET NATIONALE FORSKNINGS-
OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD

Socialstyrelsen

Intentionen med SØM i kommunerne

- SØM kan bidrage til, at kommunerne træffer bedre og mere langsigtede beslutninger
- SØM kan inddrages som element i beslutningsgrundlag
  - når effekter af forskellige initiativer sammenlignes
- Potentielt bedre beslutninger for borgerne og for samfundet
- SØM understøtter en ensartet vurdering af sociale indsatser

CTI-indsats til forsorgsbrugere

– et eksempel på forsøg med beregninger

Beskrivelse af indsatsen

- Målgruppe: Brugere af forsorgshjem i mere end 120 dage
- Indsats: Critical Time Intervention (CTI) indsats i 12 måneder
- Brugere: 25 borgere i målgruppen
- Omkostninger: Indsatsen koster 8.393.750 kr.

Note: CTI-metoden er en case-management-metode med fokus på rehabilitering, der er målrettet borgere, som har behov for støtte i en kritisk overgangsfase.

Indsatsens effektmål

- Målsætning:
  - *”At få borgeren ud af hjemløshed”.*
  - *”Borgeren fastholder egen bolig og kommer ikke i forsorgshjem igen inden for en 5-årig tidshorisont”*

Anvendelse af SØM på casen

- Økonomiske konsekvenser beregnet med estimerer fra SØM's vidensdatabase
- Succesrate: Det antages at 14% opnår målet med indsatsen

Eksempler på forsøg med beregninger

Tabel 1: Forudsætninger

Antal deltagere	25
Succesrate	14%
Antal deltagere, der gennemfører med succes	4
Diskonteringsrente	4%
Beregningerne er foretaget i SØM version nr.	1
Tidshorizonten for analysen	2018-2023

Tabel 4: Tabel til Figur 1: Nettogevinst for perioden 2018-2023, nutidsværdi 2018, kr.

	Nutidsværdi i alt	Pr. gennemført deltager
I alt	9.696.389	387.856
Kommune	4.206.805	168.272
Region	92.672	3.707
Stat	5.396.912	215.876

Samarbejde på tværs

- Samarbejde/kampplads?
  - Fordrer at SØM-beregninger foretages med repræsentanter fra flere forvaltninger
  - Muliggøre også styrket samarbejde på tværs af forvaltninger, når SØM tydeliggør positive effekter ved fælles investeringer
  - Realistiske antagelser/succeskriterier kræver ofte samarbejde mellem økonomimedarbejdere og fagpersoner

Udfordringer i praksis

- Mangler stærke effektmål for flere af socialområdets målgrupper i databasen → risiko for under/overestimering
- ‘Gevinst’ ved investering ligger på statsligt eller regionalt niveau
  - Fordrer KL’s anvendelse af SØM i forhandlinger med staten (?)
- Afklaring mellem forvaltninger internt i kommunen
- Ikke alle gevinster er økonomiske!
  - Hvornår skal vi gøre noget, selvom det ikke kan betale sig i en økonomisk optik?
- Om socialfaglig effektvurdering: Se www.aarhus.dk/effekt

Ønsker til fremtiden

- Kontrol for en række tredjevariable - såsom køn og alder
- Ikke kun "effekt pr. borger" men også "effekt for familien"
- Effekter af mere komplekse forløb/indsatser
  - Hvis man modtager mere end én indsats
- At mere langsigtede effekter af indsatser medregnes
- Husk at vedligeholdelse er afgørende!

Politisk ejerskab på tværs

- "Med SØM får kommunerne et regneværktøj, der kan styrke beslutningsgrundlaget og sætte fokus på økonomiske konsekvenser, der kan være ved at investere i forebyggelse og vidensbaserede sociale indsatser. Jeg vil opfordre kommunerne til at tage modellen til sig og bruge den aktivt i arbejdet med en mere virksom socialpolitik," siger ***børne- og socialminister Mai Mercado (K).***
- Pernille Rosenkrantz-Theil og Ane Halsboe-Jørgensen (S). Bog "**Det betaler sig at investere i mennesker**" "I dag regner vi på en måde, hvor det tæller som en ren udgift, når vi investerer i velfærd. Det vil vi gerne gøre mere balanceret."
- Enhedslisten: "Der skal tilføres **200 mio. kr. årligt**, således at SØM-modellen kan udbredes i alle kommuner, og der kan skabes et stærkt datagrundlag, som kan give mulighed for at lave nationale vurderinger af sociale indsatser på et solidt grundlag."

Socialdemokratiet vil ændre Finansministeriets regnemodeller

AF: RITZAU

Publiceret 02. august 2018 kl. 02:32

Socialdemokratiet vil indregne dynamisk velfærdseffekt. Gerne, siger Finansministeriets departementschef, der skal bare lige være fagligt belæg for det. Og det er der ikke

Vi ved ikke nok om effekterne af offentlige udgifter, men vi ved, at de mangler i Finansministeriets modeller

